

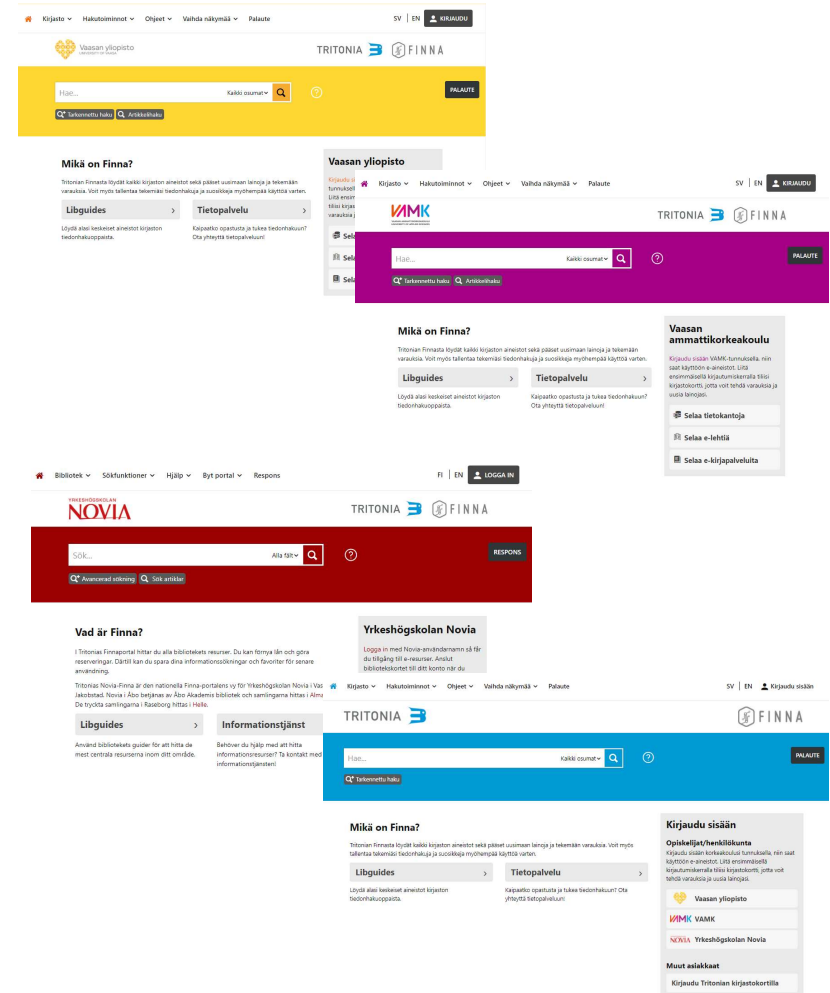
Tritonia ja ERM

Christian Nelson

14.3.2022

Tritonian e-aineistot

- Vaasan yliopisto (VY)
- Vaasan ammattikorkeakoulu (VAMK)
- Novian e-aineistojen hankinnan ja aktivoinnin hoitaa Åbo Akademis bibliotek. Aineistot käytettävissä Tritonian Nova-Finnan kautta.
- Ellibs ja Biblio kaikille kirjastokorttiasiakkaille.

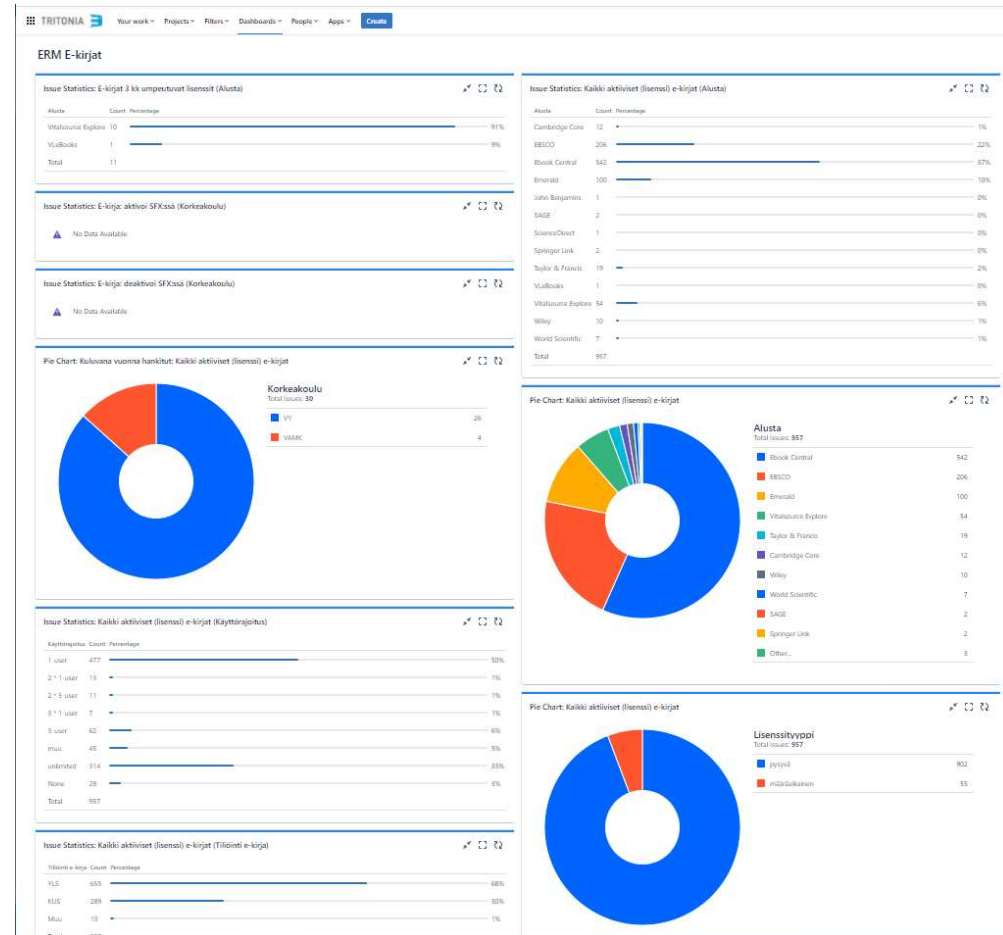
Entistä enemmän e-kirjoja

- Korona-aikana e-kirjojen osuus käytetyistä aineistomäärärahoista moninkertaistunut.
- Esim. kurssikirjat VitalSource-alustalle
- Myös yleiskokoelman/tutkimuskirjallisuuden hankinta lähinnä e-kirjoja (VY + VAMK).
- Yksittäisten e-kirjojen, usein määräaikaisten, lissenssien, hallintaan ja aktivointiin käytetty työaika lisääntynyt.

ERMin osat?	nykyiset järjestelmä(t)
Lisenssivertailut, tilaukset jne.	Delbanco, ECM, GOBI, LibCentral, Libnet jne
Tilausten/sopimusten ja budjetin hallinta, dokumentointi	Jira Halti
Tilastointi / käytön analysointi	Halti, alustojen käyttöliittymät
Kuvailu / metadata	tietokannat: Koha (kotimaiset) e-kirjat: Melinda/Koha (ulkomaiset) e-kirjat: SFX
Linkitys- ja tietämyskanta, saatavuustiedot keskitetty indeksi OA-aineistojen hallinta	SFX CDI
Aineistojen käyttöön saattaminen, asiakaskäyttöliittymä	Finna (LibGuides)
autentikointi ja etäkäyttö	Shibboleth, EZproxy

Jiran ERM-projekti

- Tietokannat
- Yksittäiset lehdet (sähköiset ja painetut)
- Yksittäiset e-kirjat 2021–
- Lisenssit, tilauskaudet, hinnat, laskut, sopimukset
- Yhteyshenkilötietoja, admin-tunnuksia
- Kurssikirjatiedot (koodi, tilaustaja/opettaja, kurssin ajankohta, opiskelijamäärä)
- Reklamointi- ja tarkistustiedot
- SFX-tiedot ja muutokset
- Apu tilastoinnissa (ei käyttötilastoja)
- Kojelaudat
- Raportit

Jiran ERM-projekti

Hyödyt

- Ei "tuhansia" Excel-tiedostoja
- Ei tarvitse lähettää s-postia kirjaston sisällä eri osaprosesseja hoitavien henkilöiden välillä, Jira lähettää viestejä asetusten mukaisesti
- Kaikki tiedot samasta paikasta, kaikilla pääsy
- Lisenssien seuraaminen (kasvavat määrät, lisenssien moninaisuus, määräaikaisten lisenssit) "pakko laittaa muistiin"
 - Esim. Pearson-kurssikirjat, 6 kk / 12 kk lisenssit
- Kojelaudat, raportit, listaukset jne.
 - Esim. 3 kk:n aikana raukeavat lisenssit

Haasteet

- Vaativa käyttöönottoprosessi, kenttärakenne ylläpidettävä ja kehitettävä
- Lisäosat tuovat lisää toiminnallisuuksia, mutta vaativat aikaa ja rahaa
- Tiedot syötetään manuaalisesti
- "Tuplatallentaminen"
- Ei laskentamahdollisuutta, esim. rahanseuranta Excelin avulla

E-aineistojen metadata

- SFX:n metadata hyvin rajattu
 - vain nimeke, tekijät, ISBN:t, kustantaja, kustannusvuosi
- Metadatan korjaus- ja rikastamismahdollisuudet hyvin pienet
- Esim. asiasanat puuttuvat kokonaan!

- Miten turvataan e-kirjojen **löydettävyys ja haettavuus** jatkossa kohtuullisella työpanoksella? Yksittäisesti ostettujen e-kirjojen manuaalinen luettelointi ei mahdollinen?

- Minkälaisia vaihtoehtoja on?

ERM: tilastot

- Tilastot e-kokoelman laajuudesta
 - Tietokantojen, e-kirjojen ja e-lehtien määrä, kartunta, poistot
- Käyttötilastot
 - Lukukerrat tai lataukset
 - Tiedonhaut
 - Yhteydenotot
- Käytetyimmät e-lehti- ja e-kirjanimekkeet
- Tietyn e-lehden tai e-kirjan käyttö
- Pääsy-yritykset nimekkeisiin, joihin ei tilausta (access denied)

ERM: kustannusten seuranta

- Tilausten hinnat
- Budjetin seuranta, vrt. Kohan hankinta: summa, tilattu, käytetty, käytettävissä
- Kustannukset aineistotyypeittäin, tileittäin, korkeakouluittain, toimittajittain jne.
- Tilausten hinnat arviovaluutoilla (mahdollisuus syöttää valuuttakurssit ulkomaanvaluutassa tehtyihin tilauksiin). Ohjelma laskee hinnat euroissa -> auttaa ennakoimaan budjetin kanssa

ERM: tunnuslukuja

- Käyttötilastojen ja hintojen perusteella voisi muodostaa tunnuslukuja, ainakin:
 - hinta per lukukerta/lataus, tiedonhaku tai yhteydenotto
 - lukukerrat tai lataukset per FTE